

จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพ

Entrepreneurial Mindset of Professional Nurses

คุณัสภรณ์ มัคคัปลานนท์¹, นัฐิยา เพียรสูงเนิน¹, จุฑามาศ วงจันทร์¹,

วีรวัฒน์ ทางธรรม², ณัฐชยา พลาชีวะ³, ปราโมทย์ ถ่างกระโทก^{3*}

Khunatpakorn Makkabphalanon¹, Nattiya Peansungnern¹, Jutamast Wongjan¹,

Weerawat Thangthum², Natchaya Palacheewa³, Pramote Thangkrarok^{3*}

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข¹,

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข²,

สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย^{3*}

Boromarajonani College of Nursing Nakhonratchasima, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health¹,

Borommarajonani College of Nursing, Changwat Nonthaburi, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health²,

Srisavarindhira Thai Red Cross Institute of Nursing^{3*}

(Received: August 8, 2023; Revised: November 6, 2023; Accepted: December 27, 2023)

บทคัดย่อ

พยาบาลวิชาชีพที่จะเริ่มต้นการเป็นผู้ประกอบการควรมีทักษะในการบริหารจัดการทางการพยาบาล อีกทั้งความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับธุรกิจ รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้างและขยายธุรกิจหรือองค์กรให้เกิดความมั่นคงและมั่นคง พยาบาลที่จะประกอบธุรกิจและประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มักมีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการที่สำคัญ ได้แก่ มีความคิดและความกระตือรือร้นในการทำงาน มีไฟมุ่งมั่น หลงใหลและมุ่งหวังต้องการ และทุ่มเทพยายามในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จ มีความกล้าที่จะลองทำสิ่งใหม่ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยง มีความยืดหยุ่นสามารถรับมือกับสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความศรัทธาในตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเองและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองสูง มีความคิดเชิงนวัตกรรมและการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการรับรู้และระบุโอกาสทางธุรกิจ ทักษะด้านการพัฒนาธุรกิจ มีภาวะผู้นำสูง ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมและแรงบันดาลใจในการพัฒนาองค์กร จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพจะเป็นพลังขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนาธุรกิจหรือองค์กร และคุณค่าของธุรกิจด้านสุขภาพ ผ่านการแสวงหาโอกาส ความคิดเชิงสร้างสรรค์ งานวิจัยเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรม ภายใต้ขอบเขตกฎหมาย และจริยธรรมวิชาชีพ

คำสำคัญ: พยาบาลวิชาชีพ, ผู้ประกอบการ, จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ

*ผู้ให้การติดต่อ ปราโมทย์ ถ่างกระโทก e-mail: pramot_computer@hotmail.com

Abstract

Professional nurses who are embarking on their journey as entrepreneurs should prioritize formal nursing examinations and research into the most beneficial business resources, with a focus on nursing. Their goal should be to establish and expand a business or organization that supports the healthcare system and fosters financial success. Most nurses aspiring to run a successful business possess critical entrepreneurial traits, such as innovative ideas, enthusiasm for their work, determination, passion, and a strong desire for success. They invest significant effort in achieving their goals and have the courage to explore new avenues. Additionally, they have knowledge and understanding of risk management, remain flexible in dealing with changing situations, and effectively address problems as they arise. They believe in themselves, possess the ability to control their actions, and have high confidence in their own abilities. They demonstrate innovative thinking and creative design skills. They are capable of recognizing and identifying business opportunities, with a firm grasp of business development. They exhibit strong leadership qualities, promote teamwork, and foster a culture of inspiration for organizational development. The entrepreneurial mindset of professional nurses serves as a driving force for self-development as well as for the development of businesses or organizations and the enhancement of the healthcare industry through the pursuit of opportunities, creative thinking, research, digital technology, and innovation within the bounds of the law and professional ethics.

Keywords: Professional Nurses, Entrepreneurship, Entrepreneurial Mindset

บทนำ

อุตสาหกรรมการดูแลสุขภาพทั่วโลกมีขนาดใหญ่และมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว โดยมีการเติบโตของมูลค่าทางการตลาดจาก 6,872.86 พันล้านดอลลาร์ในปี 2564 เป็น 7,548.52 พันล้านดอลลาร์ในปี 2565 และจะสูงถึง 10,414.36 พันล้านดอลลาร์ในปี 2569 (ReportLinker, 2022) ธุรกิจบริการด้านการดูแลสุขภาพ ประกอบด้วย การขายบริการด้านการดูแลสุขภาพ และสินค้าที่เกี่ยวข้องโดยเป็นหน่วยงาน องค์กรผู้ค้ารายเดียว และห้างหุ้นส่วน ที่ให้บริการด้านการดูแลสุขภาพต่อมนุษย์ อุตสาหกรรมนี้รวมถึงสถานประกอบการที่ให้บริการ เช่น บริการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์และการวินิจฉัย บริการทันตกรรม บริการดูแลสุขภาพที่บ้าน การให้การพยาบาลในที่พักอาศัย และสถานบริการด้านสุขภาพจิต และบริการด้านสุขภาพอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ดูแลผู้ป่วย บริการรถพยาบาล เป็นต้น ดังนั้น การเป็นผู้ประกอบการด้านการดูแลสุขภาพจึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ความซุกของพยาบาลผู้ประกอบการมีเพียงร้อยละ 0.5 ถึง 1

ของพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ทั่วโลก ซึ่งหมายความว่ามีความต้องการอีกมากสำหรับพยาบาลที่สามารถเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากความต้องการบริการด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้น และพยาบาลมีความสามารถในการตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ซึ่งเป็นโอกาสที่ไม่เคยมีมาก่อน โอกาสเหล่านี้ช่วยให้พยาบาลสามารถก่อตั้งธุรกิจของตนเอง เป็นผู้ประกอบการที่สามารถสร้างการเติบโตทางธุรกิจ อาจรวมถึงการพัฒนานวัตกรรมหรืออุปกรณ์ชนิดใหม่สำหรับการดูแลผู้ป่วย (Jakobsen, Wachter Qvistgaard, Trettin, & Juel Rothmann, 2021; Thepna, Cochrane, & Salmon, 2023)

การเป็นผู้ประกอบการถือได้ว่าเป็นการสร้างหรือช่วยให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ เป็นการเริ่มต้นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการนั้นต้องแบกรับความเสี่ยงทางธุรกิจ อีกทั้งยังไม่สามารถบอกได้ถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ เพียงแต่สามารถคาดการณ์ได้เท่านั้น (Gaddefors & Anderson, 2017) การจะประสบผลสำเร็จทางธุรกิจได้นั้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีกระบวนการคิดหรือชุดความคิดหรือจิตวิญญาณ (Mindset) ที่มีความสร้างสรรค์หรือเป็นผู้ริเริ่มสิ่งใหม่ให้กับสินค้า บริการ และผลิตภัณฑ์หรือการจัดทำกระบวนการบริการใหม่ (Kim & Lim, 2022) สำหรับพยาบาลวิชาชีพที่จะเริ่มต้นการเป็นผู้ประกอบการนั้น ควรมีชุดความคิดหรือจิตวิญญาณที่มีความพร้อมการเป็นผู้ประกอบการ อาทิ ทักษะในการบริหารจัดการทางการพยาบาล ความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับธุรกิจ รวมถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อเป็นการสร้างและขยายธุรกิจหรือองค์กรให้มีความมั่นคง (Colichi, Lima, Bonini, & Lima, 2019) ทั้งนี้เพื่อปรับให้เข้ากับกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงไป พยาบาลวิชาชีพจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการให้มีความพร้อมในการเผชิญสถานการณ์ที่ท้าทาย และนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้กลายเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

อย่างไรก็ตาม แนวคิดการพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพในปัจจุบันยังมีอยู่อย่างจำกัด การพัฒนาระบบความคิดของพยาบาลวิชาชีพให้สามารถผสมผสานองค์ความรู้ทางการพยาบาลและศาสตร์ทางธุรกิจเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง อีกทั้งยังต้องพัฒนาคุณลักษณะและความสามารถอื่น ๆ อาทิ ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้จัดการ ด้านการติดต่อสื่อสาร การเป็นผู้ประสานงาน รวมไปถึงความมุ่งมั่นและตั้งใจ ทศนคติ และความเชื่อเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการที่ดี (Liñán & Fayolle, 2015) และความเข้าใจในกระบวนการของการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นบทบาทการทำงานและเป็นความรู้ที่นอกเหนือจากการพยาบาล ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่พฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการที่ดี ที่จะสามารถทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ (Borisut & Pakasat, 2019; Colichi, Lima, Bonini, & Lima, 2019; Kim & Lim, 2019) บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ องค์ประกอบของจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ การพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ และจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพ อันจะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพยาบาลผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ

ความหมายของการเป็นผู้ประกอบการ

การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) เป็นคุณลักษณะของปัจเจกหรือกลุ่มคนที่เป็นผู้สร้างองค์กรใหม่หรือปรับปรุงกระบวนการการทำงานใหม่ (นารา กิตติเมธิกุล, 2563) โดยมุ่งเน้นการสร้างโอกาสทางธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการเป็นกระบวนการภายในของมนุษย์มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้างประโยชน์ สร้างผลิตภัณฑ์ และสร้างคุณค่าในทางธุรกิจ ด้วยการกำหนดความเป็นตัวตน การประเมินคุณค่า การแสวงหาโอกาส และความคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Majid & Koe, 2012) โดยมีการกำหนดเป้าหมายทางธุรกิจ (Identity) การแสวงหาโอกาสในการพัฒนาธุรกิจ (Opportunity Seeking) การสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ (Creativity and Innovation) มีกระบวนการของการจัดการความเสี่ยงและความไม่แน่นอน (Risk and Uncertainty) และการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Resource Allocation) ในการเป็นผู้ประกอบการนั้น ยังมีความหมายเชิงแคบลงไปอีกคือการเป็นผู้ก่อตั้งธุรกิจใหม่ (Business Start-up) ในรูปแบบที่สร้างกระบวนการหรือกระแสใหม่ในสังคม ตลอดจนการแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาดำเนินการทางธุรกิจ (Bocken, Short, Rana, & Evans, 2014)

สำหรับแนวทางในการเป็นผู้ประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระทางด้านสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพนั้นมีหลากหลาย อาทิ ธุรกิจการให้บริการด้านสุขภาพ ธุรกิจการจัดการศึกษาด้านสุขภาพ ธุรกิจด้านการดูแลสุขภาพและความงาม ธุรกิจเพื่อสุขภาพ เช่น ธุรกิจด้านสปาเพื่อสุขภาพ และธุรกิจการนวดไทย เพื่อ เป็นต้น ซึ่งเกี่ยวข้องข้องกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (Holistic Wellness Alternative) และเวชศาสตร์ชะลอวัย เป็นต้น (อารีวรรณ กลั่นกลิ่น และวาสนา อุบป้อ, 2564)

สรุปได้ว่า การเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ก่อให้เกิดองค์กรหรือกระบวนการทำงานรูปแบบใหม่ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย การแสวงหาโอกาส การสร้างสรรค์และนวัตกรรม การจัดการความเสี่ยงและความไม่แน่นอน และการจัดการทรัพยากร อย่างไรก็ตาม การจะเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้น พยาบาลวิชาชีพควรมีทักษะในการบริหารจัดการทางการพยาบาล อีกทั้งความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับธุรกิจ รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ทักษะของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้าง และประกอบธุรกิจใหม่ เป็นกำลังสำคัญในการสร้างงาน สร้างนวัตกรรม รวมถึงสร้างกรอบแนวคิด และผลิตภัณฑ์ใหม่ อย่างไรก็ตาม การเป็นผู้ประกอบการเป็นหนึ่งในอาชีพที่ต้องมีความพร้อมในด้านทักษะที่หลากหลาย และจำเป็นต้องมีความสามารถในการก้าวผ่านอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ตลอดระยะเวลาการสร้างธุรกิจใหม่ ผู้เขียนทำการวิเคราะห์ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการ (Adel, Mahrous, & Hammad, 2020; Herrity, 2022; นารา กิตติเมธิกุล, 2563) สามารถสรุปทักษะของผู้ประกอบการได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ทักษะของผู้ประกอบการ

ทักษะของผู้ประกอบการ (Adel, Mahrous, & Hammad, 2020)	ทักษะของผู้ประกอบการ (Herrity, 2022)	ทักษะของผู้ประกอบการ (นารา กิตติเมธิกุล, 2563)	ทักษะของผู้ประกอบการ
-	มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีทิศทางและแผนการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจน	มีการตั้งเป้าหมาย (Goal Identification) ที่ชัดเจน และความเข้าใจในทิศทางที่ต้องการเดินทางในธุรกิจที่ดำเนินการ	1. มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน
สร้างนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่เป็นหนึ่งใน สิ่งสำคัญที่ช่วยธุรกิจเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับลูกค้า	มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และยืดหยุ่นความสามารถในการสร้างความคิดใหม่ จินตนาการในการหาทางแก้ไขปัญหา เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมและการพัฒนางาน	สร้างนวัตกรรมและมีความคิดสร้างสรรค์ (Innovation and Creativity) ยืดหยุ่นในการสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด	2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม
การรับฟังและปรับปรุงจากความคิดเห็นของลูกค้า การรับฟังและเข้าใจความต้องการของลูกค้า การปรับปรุงและปรับแก้ นวัตกรรมตามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากลูกค้า	มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาและปรับปรุงตนเอง รวมถึงความหมั่นเพียรในการติดตามเป้าหมายของธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ	มีความคิดเชิงบวก (Optimism) ผู้ประกอบการต้องมีความมุ่งมั่นและความมั่นใจในความสำเร็จของธุรกิจ แม้จะเกิดปัญหาและอุปสรรคก็ยังมีทัศนคติที่เชื่อว่าสามารถแก้ไขได้	3. รับฟังความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง
การปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ไม่กลัวที่จะทำทลายและกล้าที่จะยอมรับความเสี่ยง การไม่กลัวที่จะเริ่มต้นสิ่งใหม่ และความกล้าที่จะเผชิญความไม่แน่นอนและความเสี่ยง	การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) มีความทนทานต่อความเสี่ยงและมีความสามารถในการวิเคราะห์และจัดการกับความไม่แน่นอนในทางธุรกิจ	4. ปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 1 ทักษะของผู้ประกอบการ

ทักษะของผู้ประกอบการ (Adel, Mahrous, & Hammad, 2020)	ทักษะของผู้ประกอบการ (Herrity, 2022)	ทักษะของผู้ประกอบการ (นารา กิตติเมธิกุล, 2563)	ทักษะของผู้ประกอบการ
การแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว การวิเคราะห์ปัญหาและการเตรียมการเพื่อจัดการกับความไม่แน่นอนเมื่อเกิดปัญหาหรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด	เรียนรู้วิธีการตัดสินใจ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ	มีภาวะผู้นำ (Leadership) มีความสามารถในการสร้างและบริหารจัดการทีมงานให้ มีประสิทธิภาพและมุ่งหวังสู่เป้าหมายของธุรกิจ	5. มีภาวะผู้นำและตัดสินใจ แก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว และรอบคอบ
นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เพิ่มประสิทธิภาพและลดความผิดพลาดในการทำธุรกิจ ช่วยให้ธุรกิจเติบโตและปรับปรุงการให้บริการให้มีคุณภาพ	-	-	6. นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้
การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการจากการศึกษา ค้นคว้า การวิจัย ออกแบบ ทดลองใช้ และปรับปรุง พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าในอนาคต	มีความกระหายที่จะเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็น อยากรู้ เรื่องใหม่ กระหายที่จะเรียนรู้จากประสบการณ์ และข้อผิดพลาด ช่วยพัฒนาความรู้และความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจให้มากขึ้น	-	7. กระหายที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า วิจัย
การจัดการและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ การร่วมมือระหว่างธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ และการสร้างความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายทางธุรกิจช่วยเพิ่มความมั่นคงในการจัดการทรัพยากรและลดต้นทุน	มองการณ์ไกลแต่เริ่มต้นจากสิ่งเล็ก ๆ มีวิธีการที่ถูกต้องในการบริหารจัดการและพัฒนาธุรกิจ โดยเริ่มต้นจากขั้นตอนหรือสิ่งที่เล็กน้อย สามารถทำงานเป็นทีมและมอบหมายงานได้	การกระจายและการเข้าถึงทรัพยากร (Resource Allocation and Assessment) มีความสามารถในการจัดการและกระจายทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	8. มีความสามารถในการจัดการทรัพยากร มองการณ์ไกล สร้างเครือข่ายทางธุรกิจ และสร้างการทำงานเป็นทีม

สรุปได้ว่า ทักษะของผู้ประกอบการที่สำคัญ ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม รับฟังความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง ปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำและตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ กระหายที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า วิจัย มีความสามารถในการจัดการทรัพยากร มองการณ์ไกล สร้างเครือข่ายทางธุรกิจ และสร้างการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้ธุรกิจเติบโตและประสบ

ความสำเร็จในสถานะที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบันได้มากยิ่งขึ้น การรับรู้และพัฒนาทักษะเหล่านี้ช่วยสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการตัดสินใจและการดำเนินงานในสถานะที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกธุรกิจปัจจุบัน

องค์ประกอบของจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่

แนวคิดของจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Mindset) ได้มีการพัฒนาแนวคิดและมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่

จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Duening, 2010)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Mohammad Reza et al., 2016)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Aboobaker, Rashmi, & Wilson, 2015)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่
<p>มีความคิดให้ได้ผลที่ตั้งใจ (The Effectuating Mind)</p> <p>มีความคิดให้ได้ผลที่ตั้งใจ</p> <p>มีความกระตือรือร้นในการแปลงความคิดและแผนการเป็นการกระทำจริง</p>	<p>มีความต้องการสู่ความสำเร็จ (Need for Achievement)</p> <p>มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองและธุรกิจ มุ่งหวังเป้าหมายและมีความพยายามในการทำให้บรรลุผลสำเร็จ</p>	<p>มีความต้องการของตนเอง (Passion) มีความกระตือรือร้น</p> <p>มีความมุ่งมั่น (Drive Determination) มุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ</p> <p>มีพลังงานในการใช้ชีวิต (Energy)</p>	<p>1. มีความคิดและความกระตือรือร้น มีไฟมุ่งมั่น มุ่งหวังต้องการ และพยายามในการทำให้บรรลุความสำเร็จ</p>
<p>มีความคิดในการจัดการความเสี่ยง (The Risk Managing Mind) มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจ</p> <p>รู้จักการวิเคราะห์และการบริหารจัดการความไม่แน่นอนเพื่อลดความเสี่ยงในการตัดสินใจธุรกิจ</p>	<p>การยอมรับความเสี่ยง (Take Risk) มีความยอมรับความเสี่ยงสูง</p> <p>มีความกล้าที่จะลองสิ่งใหม่ และมีความเป็นกล้าที่จะเผชิญความไม่แน่นอน มีความคิดเชิงบวกต่อความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและยอมรับการล้มเหลวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และความสำเร็จ</p>	<p>มีความทนทานต่อความเสี่ยง (Risk Tolerance) มีความทนทานต่อความเสี่ยง พร้อมที่จะเผชิญกับความไม่แน่นอนและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>และมีความกล้าที่จะลองสิ่งใหม่และไม่กลัวความล้มเหลว</p>	<p>2. มีความกล้าที่จะลองสิ่งใหม่ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยง</p>

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่

จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Duening, 2010)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Mohammad Reza et al., 2016)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Aboobaker et al., 2015)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่
มีความคิดที่ยืดหยุ่น (The Resilient Mind) มีความสามารถในการรับมือกับปัญหาที่ซับซ้อนและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น ไม่กลัวและยินดีที่จะปรับตัวและแก้ไขตนเองเพื่อเรียนรู้จากประสบการณ์	การทนทานต่อความเคลือบแคลงสงสัย (Tolerance to Ambiguity) มีความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและมักจะมีความสามารถในการตัดสินใจแม้ว่าจะไม่มีข้อมูลเพียงพอ	มีความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องสามารถเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์	3. สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
-	การควบคุมสิ่งที่มีอยู่ (Locus of Control) ความคิดเชิงนี้เกี่ยวข้องกับความเชื่อในการควบคุมชีวิตและสถานการณ์ มีความสามารถในการควบคุมตนเองและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง	มีความศรัทธาในตนเองและคำสัญญาต่อตนเอง (Faith and Commitment) ความเชื่อมั่นในตนเองและความมุ่งมั่น มีความพยายามในการทำงานและต่อต้านความล้มเหลว และยึดมั่นกับเป้าหมายของตนเอง	4. มีความศรัทธาในตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเอง และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง
มีความคิดแห่งการออกแบบ (The Designing Mind) มองหาวิธีการสร้างผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีคุณค่าสูงสุดสำหรับลูกค้า มีการสร้างและวางแผนการออกแบบที่สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้า	มีความเป็นนักรบนวัตกรรม (Innovativeness) มีความคิดสร้างสรรค์และตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า	-	5. มีความคิดเชิงนวัตกรรมและการออกแบบอย่างสร้างสรรค์
มีความคิดรับรู้ถึงโอกาส (The Opportunity Recognizing mind) ที่อาจเกิดขึ้นจากการสำรวจและวิเคราะห์สภาวะตลาดและความต้องการของลูกค้า	-	-	6. มีความสามารถในการรับรู้และระบุโอกาสทางธุรกิจ

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่

จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Duening, 2010)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Mohammad Reza et al., 2016)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ (Aboobaker et al., 2015)	จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่
-	-	มีภาวะผู้นำ (Leadership) สามารถนำทีมและส่งเสริมความร่วมมือ และมีความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่นให้มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาธุรกิจอย่างต่อเนื่อง	7. มีภาวะผู้นำ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมและแรงบันดาลใจในการพัฒนาองค์กร

จะเห็นได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ สามารถสรุปได้เป็น 7 องค์ประกอบ ได้แก่ มีความคิดและความกระตือรือร้น มีไฟมุ่งมั่น มุ่งหวังต้องการ และพยายามในการทำให้บรรลุความสำเร็จ มีความกล้าที่จะลองสิ่งใหม่ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความศรัทธาในตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเอง และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มีความคิดเชิงนวัตกรรมและการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการรับรู้และระบุโอกาสทางธุรกิจ มีภาวะผู้นำ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมและแรงบันดาลใจในการพัฒนาองค์กร องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยกำหนดรูปแบบบุคลิกภาพ ความคิด และพฤติกรรมของผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับบทบาทและการทำงานในสายงานผู้ประกอบการและการเริ่มต้นธุรกิจที่มีโอกาสประสบความสำเร็จสูงในสถานะที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมยุคใหม่

การพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ

จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมของมนุษย์ (Kouzes & Posner, 2019) หากหน่วยงานทั้งภาครัฐ หรือเอกชน สถานประกอบการ สถานศึกษาที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทุนมนุษย์ ให้มีความเป็นผู้ประกอบการ ประเด็นที่ต้องนำมาเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการพัฒนาคือชุดความคิดที่ได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น เหตุผลที่สำคัญในการมุ่งเน้นการพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ คือ การสร้างทักษะการคิดให้กับผู้ประกอบการเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจ (Wu, 2009) ในการสร้างความสำเร็จของผู้ประกอบการนั้น และนอกจากการพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาองค์ประกอบของสมรรถนะหลักทั้ง 4 ด้าน (Mitchelmore & Rowley, 2010) ดังนี้

1. สมรรถนะด้านการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Competency) หมายถึง ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างสร้างสรรค์ ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้และเรียนรู้การใช้โอกาสเพื่อสร้างความได้เปรียบ

2. สมรรถนะด้านธุรกิจและการจัดการ (Business and Management Competency) หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อการจัดการทรัพยากรทางธุรกิจ เช่น การเงิน การปฏิบัติการ การตลาด การผลิต การจัดการเชิงกลยุทธ์ให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้

3. สมรรถนะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Competency) หมายถึง การสร้างภาวะผู้นำในการบริหารความสัมพันธ์ของทีม เพื่อให้เกิดประสานงานในการบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ

4. สมรรถนะด้านการคิดรวบยอดและการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Conceptual and Relationship Competency) หมายถึง ทักษะการจัดวางโครงสร้างของการบริหารงาน บุคคล และความสัมพันธ์ของการทำงาน รวมถึงการตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

ดังนั้น จึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการคือชุดความคิดพื้นฐานที่ส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะหลักของการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

การพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการนั้นเป็นรากฐานที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในทางธุรกิจ (Mitra, 2023) โดยมีรายละเอียดของการพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและเข้าถึงได้ การฝึกฝนการตั้งเป้าหมายและทำตามเป้าหมายจนสำเร็จ โดยเริ่มต้นด้วยการกำหนดเป้าหมายที่เล็กที่สามารถบรรลุได้ ความสำเร็จสำคัญคือการก้าวไปสู่เป้าหมายอย่างต่อเนื่อง โดยไม่กลัวความล้มเหลว

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดมุมมองใหม่ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ประกอบการที่จะยกระดับความคิดดั้งเดิมเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลว โดยการเรียนรู้จากความผิดพลาดในอดีต ไม่ท้อใจต่อความล้มเหลว และมองว่าเป็นโอกาสในการทบทวนและปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 3 เรียนรู้ที่จะตัดสินใจ การดำเนินการใด ๆ ก็ตาม ต้องมีความเด็ดขาดในทุกขั้นตอน ดังนั้น เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาด จำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะตัดสินใจอย่างเด็ดขาดในทุกขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 4 ใช้ Growth Mindset ซึ่งหมายถึงการเผชิญหน้ากับความกลัว การควบคุมอารมณ์ และการรักษาความอยากรู้อยากเห็น โดยเชื่อว่าความสำเร็จขึ้นอยู่กับเวลาและความพยายาม ไม่ใช่ความสามารถที่มีมาแต่กำเนิด

การปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้ประกอบการที่สร้างผลสำเร็จที่ยั่งยืนนั้นเป็นกระบวนการที่ต้องการความมุ่งมั่นและพยายามอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ขั้นตอนที่ได้กล่าวมาข้างต้นเพื่อสร้างพฤติกรรมและทักษะที่สนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการที่เติบโตอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและนวัตกรรมในยุคปัจจุบันและอนาคต

จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพ

การเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพต้องผสมผสานความรู้ด้านการดูแลสุขภาพและความรู้ทางธุรกิจเพื่อพัฒนาธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การส่งมอบการดูแลสุขภาพที่ดีที่สุด พยาบาลผู้ประกอบการสามารถทำธุรกิจในหมวดหมู่ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพมากมาย เช่น การดูแลผู้ป่วยที่บ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดเก็บข้อมูลผู้ป่วย บริการด้านสุขภาพหรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ เป็นต้น พยาบาลผู้ประกอบการสามารถส่งมอบการดูแลที่มีประสิทธิภาพ สามารถให้การรักษาผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถสร้างกลยุทธ์ด้านสุขภาพเชิงรุกสำหรับผู้ป่วยรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบการด้านพยาบาลสามารถทำให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและได้ผลการรักษาพยาบาลได้ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ในระยะยาว (Maryville University, 2023)

การเป็นพยาบาลผู้ประกอบการ เริ่มต้นเช่นเดียวกับอาชีพการพยาบาล ที่ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาพยาบาลศาสตร์ และสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ นอกเหนือจากการศึกษาพยาบาลตามมาตรฐานแล้ว พยาบาลผู้ประกอบการจะต้องเรียนรู้ทักษะทางธุรกิจที่สำคัญ เช่น การตลาด การบัญชี และเทคนิคการบริหารจัดการ ซึ่งทักษะที่จำเป็นในแต่ละตำแหน่งอาจจะแตกต่างกันไป (อารีวรรณ กลั่นกลิ่น และวาสนา อุปป้อ, 2564)

ในธุรกิจการดูแลสุขภาพ (Healthcare Business) เช่น การเป็นพยาบาลที่เป็นผู้ประกอบการจะต้องพิจารณาและมีความสำคัญต่อบัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจด้วย ซึ่งในการศึกษาของ (Kortana, 2018) ได้แสดงปัจจัยที่สำคัญไว้ดังนี้

1. การศึกษา (Education) การศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเตรียมความรู้และทักษะที่จำเป็นในการบริหารธุรกิจในวงการดูแลสุขภาพ
2. กลยุทธ์ (Strategy) การวางแผนกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงตลาดและสร้างความเห็นชอบจากลูกค้า เช่น การพัฒนาบริการหรือโปรโมชั่นที่เป็นเอกลักษณ์
3. การศึกษาแผนการลงทุน (Investment Plan) การวางแผนการลงทุนให้เหมาะสมและมีการจัดสรรทรัพยากรทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการเติบโตของธุรกิจ
4. สถานที่หรือตำแหน่งที่ตั้ง (Place/ Location) การเลือกสถานที่หรือตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินธุรกิจการดูแลสุขภาพ เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก
5. บุคลากรด้านสุขภาพ (Health Workforce) ความสามารถและความเชี่ยวชาญของบุคลากรด้านสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญในการให้บริการและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ พยาบาลที่จะเป็นผู้ประกอบการต้องมีการศึกษาและวางแผนในการเลือกอาชีพอิสระที่เหมาะสมกับความรู้และความสามารถในการดำเนินธุรกิจของตนเอง (นารา กิตติเมธิกุล, 2563)

คุณสมบัติของพยาบาลผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการด้านพยาบาลที่ประสบความสำเร็จต้องมีทักษะที่ช่วยให้สามารถบูรณาการการดูแลสุขภาพและธุรกิจได้อย่างราบรื่น เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำที่แข็งแกร่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลและการสื่อสาร ในขณะเดียวกัน ต้องมีคุณสมบัติที่สามารถใช้ทักษะของตนเองได้อย่างอิสระ (Maryville University, 2023) ดังนี้

1. ทักษะด้านการพัฒนาธุรกิจ พยาบาลผู้ประกอบการจะต้องสามารถเห็นได้ว่า ประสบการณ์ด้านการดูแลสุขภาพสามารถนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจที่ประสบความสำเร็จได้อย่างไร
2. ความเป็นอิสระ ผู้ประกอบการพยาบาลต้องมีความสามารถในการทำงานได้อย่างอิสระ ซึ่งหมายถึงมากกว่าการไม่ได้ทำงานภายใต้หัวหน้าหรือผู้บริหารทางการพยาบาล แต่หมายถึงการมีระเบียบวินัยในตนเองและสร้างแรงจูงใจที่จำเป็นในการกำหนดรูปแบบธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การตัดสินใจว่าจะทำงานอย่างไร ไปจนถึงกำหนดจำนวนเงินที่สามารถเรียกเก็บค่าบริการได้
3. ความหลงใหล ผู้ประกอบการพยาบาลจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสนใจหรือความหลงใหล เช่น ด้านโภชนาการ ด้านเทคโนโลยีหรือการศึกษา ตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบการด้านพยาบาลที่หลงใหลในการลดความเสี่ยงของโรคหัวใจและหลอดเลือดอาจมุ่งเน้นเส้นทางอาชีพของตนไปที่การพัฒนาอุปกรณ์ที่สามารถช่วยให้ผู้คนจัดการกับความดันโลหิตสูง คอเลสเตอรอล ที่อาจส่งผลต่อสุขภาพของหัวใจได้ดีขึ้น เป็นต้น
4. ความยืดหยุ่น ผู้ประกอบการพยาบาลจำเป็นต้องยอมรับความยืดหยุ่นที่มาพร้อมกับบทบาทและใช้อย่างชาญฉลาด การทำงานอย่างอิสระช่วยให้ผู้ประกอบการพยาบาลสามารถควบคุมตารางเวลาของตนเองและสร้างสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม หน้าที่ยังมาพร้อมกับความรับผิดชอบในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพที่สุดสำหรับธุรกิจที่ต้องเติบโตและพัฒนา

นอกจากคุณสมบัติของพยาบาลผู้ประกอบการ และทักษะทางการดูแลสุขภาพแล้ว จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญด้วยเช่นกัน จากประสบการณ์ของผู้เขียนและจากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น พยาบาลที่จะประกอบธุรกิจและประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการที่สำคัญ ได้แก่ มีความคิดและความกระตือรือร้นในการทำงาน มีไฟมุ่งมั่น หลงใหลและมุ่งหวังต้องการ และทุ่มเทพยายามในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จ มีความกล้าที่จะลองทำสิ่งใหม่ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยง มีความยืดหยุ่นสามารถรับมือกับสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความศรัทธาในตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเองและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองสูง มีความคิดเชิงนวัตกรรมและการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการรับรู้และระบุโอกาสทางธุรกิจ ทักษะด้านการพัฒนาธุรกิจ มีภาวะผู้นำสูง ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมและแรงบันดาลใจในการพัฒนาองค์กร องค์กรประกอบเหล่านี้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบการด้านพยาบาลสามารถบูรณาการการดูแลสุขภาพและการทำธุรกิจได้อย่างราบรื่นและมีความสำเร็จ และเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการที่เป็นที่ยอมรับในวงการดูแลสุขภาพและยั่งยืนต่อไป

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ยังขาดการสนับสนุนและการจัดการศึกษาสำหรับการพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพทั้งในโครงการฝึกอบรมทางวิชาการและทางคลินิก ทำให้ผู้ประกอบการพยาบาลต้องพัฒนาฐานความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดของตนเอง (Vannucci & Weinstein,

2017) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมทั้งในการจัดการศึกษาและฝึกอบรม การติดตามและประเมินผลลัพธ์ของพยาบาลผู้ประกอบการ (International Council of Nurses, 2012) รวมถึงการพัฒนาจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการผ่านกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกสู่ภายใน กล่าวคือ การสร้างนิสัยที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการจนกลายเป็นความคุ้นชิน เพื่อนำไปสู่การปรับชุดความคิดให้เป็นแบบเติบโต ให้กับผู้ที่ต้องการสร้างการเปลี่ยนแปลงของการเป็นผู้ประกอบการ กระบวนการทั้งหมดนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนิสัยที่ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการ โดยจำเป็นต้องมีความต่อเนื่องเพื่อให้คุณสมบัติเหล่านี้มีความชัดเจน และสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ออกมา (Carden & Wood, 2018) อันจะเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมด้านการดูแลสุขภาพที่นำโดยพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการจะเป็นแรงขับเคลื่อนและพัฒนาให้บุคคลเกิดสมรรถนะ และเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ การสร้างจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการต้องเริ่มจากการสร้างชุดความคิดที่พร้อมเติบโต ไม่ปิดกั้นการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในยุคของการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว พยาบาลที่จะประกอบธุรกิจและประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการที่สำคัญ ได้แก่ มีความคิดและความกระตือรือร้นในการทำงาน มีไฟมุ่งมั่น หลงใหลและมุ่งหวังต้องการ และทุ่มเทพยายามในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จ มีความกล้าที่จะลองทำสิ่งใหม่ มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยง มีความยืดหยุ่นสามารถรับมือกับสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความศรัทธาในตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเองและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองสูง มีความคิดเชิงนวัตกรรมและการออกแบบอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการรับรู้และระบุโอกาสทางธุรกิจ ทักษะด้านการพัฒนาธุรกิจ มีภาวะผู้นำสูง ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมและแรงบันดาลใจในการพัฒนาองค์กร จิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพจะเป็นพลังขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนาธุรกิจหรือองค์กร และคุณค่าของธุรกิจด้านสุขภาพผ่านการแสวงหาโอกาส ความคิดเชิงสร้างสรรค์ งานวิจัยเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรม ภายใต้ขอบเขตกฎหมาย และจริยธรรมวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้สำหรับหน่วยงานสุขภาพที่เกี่ยวข้อง

ควรมีการจัดโครงการฝึกอบรมทางวิชาการ (Upskilling) ให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพ สนับสนุนให้พยาบาลใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมทั้งในรูปแบบของผลิตภัณฑ์หรือบริการ รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลลัพธ์การฝึกอบรม

ทางวิชาการจะเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมด้านการดูแลสุขภาพที่นำโดยพยาบาลได้ในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้สำหรับสถาบันการศึกษาทางการพยาบาล

ควรพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพ รวมทั้งปลูกฝังจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการของพยาบาลวิชาชีพ มีการติดตามประเมินผลเป็นระยะทั้งในระหว่างการศึกษาและภายหลังการสำเร็จการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- นารา กิตติเมธีกุล. (2563). แนวคิดการพัฒนาจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 25(3), 334-349.
- อารีวรรณ กลั่นกลิน และวาสนา อุบป้อ. (2564). พยาบาลวิชาชีพกับการเป็นผู้ประกอบการในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬารักษ์*, 3(1), 8-18.
- Aboobaker, N., Rashmi, M. B., & Wilson, P. R. (2015). Entrepreneurial psychological capital of postgraduate management and non-management students in Kerala, India. *Asian Journal of Management Research*, 5(3), 407-420.
- Adel, H. M., Mahrous, A. A., & Hammad, R. (2020). Entrepreneurial marketing strategy, institutional environment, and business performance of SMEs in Egypt. *Journal of Entrepreneurship in Emerging Economies*, 12(5), 727-746. <https://doi.org/10.1108/JEEE-11-2019-0171>.
- Bocken, N. M. P., Short, S. W., Rana, P., & Evans, S. (2014). A literature and practice review to develop sustainable business model archetypes. *Journal of Cleaner Production*, 65, 42-56. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.11.039>.
- Borisut, S., & Pakasat, N. (2019). The effects of human capital entrepreneur characteristic on the successful operation of Gen Y. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 12(5), 1090-1107.
- Carden, L., & Wood, W. (2018). Habit formation and change. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 20, 117-122. <https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2017.12.009>.
- Colichi, R. M. B., Lima, S., Bonini, A. B. B., & Lima, S. A. M. (2019). Entrepreneurship and nursing: Integrative review. *Revista Brasileira de Enfermagem*, 72(suppl 1), 321-330. <https://doi.org/10.1590/0034-7167-2018-0498>.

- Duening, T. N. (2010). Five minds for the entrepreneurial future: Cognitive skills as the intellectual foundation for next generation entrepreneurship curricula. *The Journal of Entrepreneurship, 19*(1), 1-22. <https://doi.org/10.1177/097135570901900101>.
- Gaddefors, J., & Anderson, A. (2017). Entrepreneurs and context: When entrepreneurship is greater than entrepreneurs. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, 23*, 267-278. <https://doi.org/10.1108/IJEBr-01-2016-0040>.
- Herrity, J. (2022). *A guide to entrepreneurial skills: Definition and Examples*. Retrieved March 20, 2023 from <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/entrepreneurial-skills>.
- International Council of Nurses. (2012). *Nurses creating opportunities as entrepreneurs and intrapreneurs*. Geneva International Council of Nurses.
- Jakobsen, L., Wachter Qvistgaard, L., Trettin, B., & Juel Rothmann, M. (2021). Entrepreneurship and nurse entrepreneurs lead the way to the development of nurses' role and professional identity in clinical practice: A qualitative study. *Journal of Advanced Nursing, 77*(10), 4142-4155. <https://doi.org/10.1111/jan.14950>.
- Kim, Y. J., & Lim, J. Y. (2019). Factors influencing entrepreneurial intention of nursing students based on theory of planned behavior. *Journal of Korean Academy of Nursing Administration, 25*(3), 175-185. <https://doi.org/10.11111/jkana.2019.25.3.175>.
- Kim, Y. J., & Lim, J. Y. (2022). Predictive models for nurses' entrepreneurial intentions using comparison of competing models. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 19*(10), 6027. <https://doi.org/10.3390/ijerph19106027>.
- Kortana, T. (2018). Key success factors for entrepreneurs in the healthcare business of Thailand. *The EURASEANs. Journal on Global Socio-Economic Dynamics, 4*(11), 83-88. <https://doi.org/10.35678/2539-5645>.
- Kouzes, T. K., & Posner, B. Z. (2019). Influence of managers' mindset on leadership behavior. *Leadership & Organization Development Journal, 40*(8), 829-844.
- Liñán, F., & Fayolle, A. (2015). A systematic literature review on entrepreneurial intentions: citation, thematic analyses, and research agenda. *International Entrepreneurship and Management Journal, 11*(4), 907-933. <https://doi.org/10.1007/s11365-015-0356-5>.
- Majid, I. A., & Koe, W-L. (2012). Sustainable Entrepreneurship (SE): A revised model based on triple bottom line (TBL). *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 2*(6), 293-310.

- Maryville University. (2023). *What is a nurse entrepreneur, and how do you become one?* Maryville University Drive St. Louis: Maryville University.
- Mitchelmore, S., & Rowley, J. (2010). Entrepreneurial competencies: A literature review and development agenda. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 16(2), 92-111. <https://doi.org/10.1108/13552551011026995>.
- Mitra, B. (2023). *How an entrepreneurial mindset leads to innovation and creativity*: Emeritus Institute of Management.
- Mohammad Reza, D., Golrasteh, K., Masoumeh, B., Ensieh, A., Mohamad Reza, S., & Hossein, N. (2016). Entrepreneurship psychological characteristics of nurses. *Acta Medica Iranica*, 54(9), 595-599.
- ReportLinker. (2022). *Healthcare services global market report 2022*. Retrived March 20, 2023 from <https://www.globenewswire.com/news-release/2022/02/11/2383671/0/en/Healthcare-Services-Global-Market-Report-2022.html>.
- Thepna, A., Cochrane, B. B., & Salmon, M. E. (2023). Advancing nursing entrepreneurship in the 21st century. *Journal of Advanced Nursing*, 79(9), 3183-3185. <https://doi.org/10.1111/jan.15563>.
- Vannucci, M. J., & Weinstein, S. M. (2017). The nurse entrepreneur: Empowerment needs, challenges, and self-care practices. *Nursing: Research and Reviews*, 7, 57-66. <https://doi.org/10.2147/NRR.S98407>.
- Wu, W. W. (2009). A competency-based model for the success of an entrepreneurial start-up. *WSEAS Transactions on Business and Economics*, 6(6), 279-291.